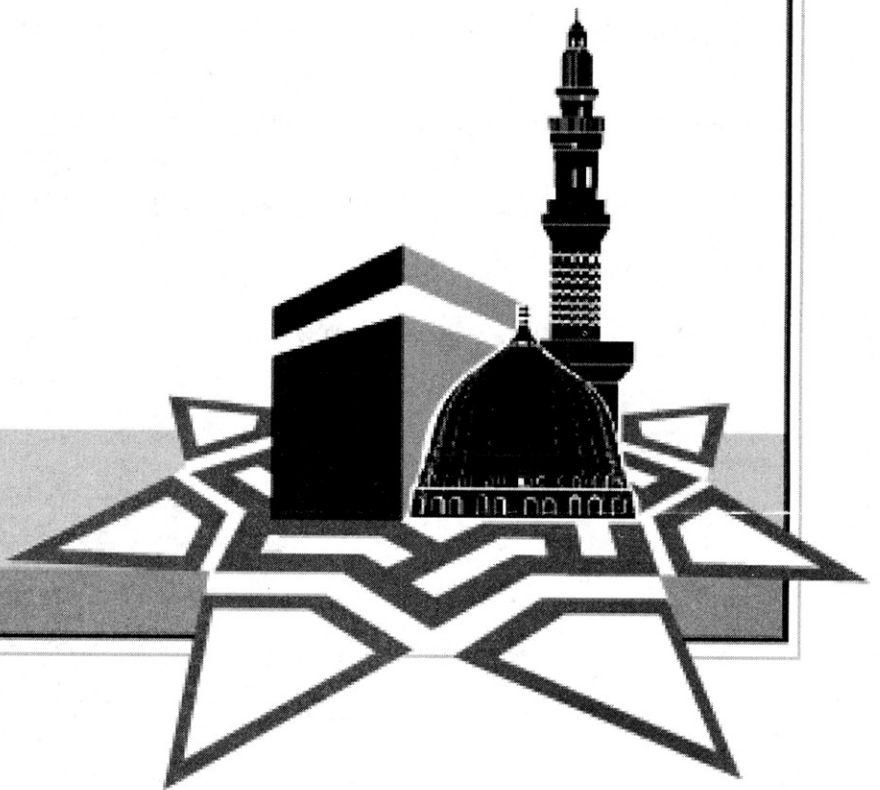

گفتگو

حج ۷۵ ازدیدگاه

نماینده ولی فقیه و امیرالحاج

با به پایان رسیدن موفقیت آمیز حج سال ۷۵ و بازگشت زائران و حاجیان ایرانی بیت الله الحرام به میهن اسلامی، فرصتی دست داد تا گفتگویی با جناب حجة الاسلام والمسلمین آقای محمدی ری شهری نماینده محترم ولی فقیه و امیرالحاج داشته باشیم و در رابطه با چند و چون برخی مسایل حج با ایشان گفتگو کنیم. نظر خوانندگان محترم میقات را به این مصاحبه جلب می نمایم:

میقات: ویژگیهای حج ۷۵ چیست؟ و چه تحول و رویداد قابل توجهی نسبت به سال گذشته در حج امسال مشاهده فرمودید؟

ج: به فضل و عنایت خداوند، حج سال ۷۵ دارای ویژگیهایی بود که آن را نسبت به حج سالهای گذشته متمایز می ساخت؛ نخستین ویژگی آن نشاط و تحرک خوب تبلیغاتی و فرهنگی بود. حجی پُر تحرک و با نشاط و فوق العاده کارسازی داشتیم، بویژه در تبلیغات خارجی و ویژگی دوم حج سال جاری، اوج صلابت و عزت توأم با آرامش بود. خوشبختانه حج زائران خانه خدا نیز پس از پیروزی انقلاب، همیشه توأم با عزت و صلابت بوده لیکن این عزت و صلابت علاوه بر این که در سال جاری محسوس تر بود،

زائران خانه خدا از آرامش بیشتری برخوردار بودند. آنها که با زائران خارجی و غیر ایرانی خانه خدا و همچنین با برخورد های مأموران عربستان سعودی آشنایی داشته و آن را از نزدیک دیده اند بخوبی می فهمند که معنا و مفهوم این عزت و صلابت و آرامش چیست؟ ویژگی سوّم، آن که ما مشکل مهمی در سالجاری، نه در بخش اجرایی و نه در بخش فرهنگی و تبلیغاتی، نداشتیم. نمی خواهیم بگویم هیچ مشکل نداشتیم، بلکه در مقایسه با سالهای گذشته، امسال کم مسأله ترین سال ها بود.

ویژگی چهارم، محوریت بعثه مقام معظم رهبری، هم در بعد سیاسی و هم در بعد فقهی و دینی بود که نسبت به سالهای گذشته محسوس تر بود، مراجعه زائران ایرانی خانه خدا و نیز شیعیان و مسلمانان دیگر کشورها به بعثه، از سال های قبل بسیار بیشتر بود، در یک کلمه می توان گفت که: سال ۷۵ در حقیقت سال تثبیت سیاست های جمهوری اسلامی در امر حج بود؛ سیاست هایی که حضرت امام خمینی - قدس سره - خطوط اصلی آن را ترسیم کرده و مقام معظم رهبری نیز بر آن تأکید داشته و دارند.

از خداوند بزرگ می خواهیم به ماتوفیق دهد تا در سال های آینده خدمات بیشتری نسبت به حج، اهداف آن و آرمان های حضرت امام - قدس سره - و مقام معظم رهبری داشته باشیم.

میقات: پافشاری و استقامت حضرت عالی در رابطه، با برگزاری مراسم برائت از مشرکان موجب شد تا این مراسم بخوبی در عرفات برگزار گردد، تحلیل جناب عالی در این زمینه چیست؟

ج: انجام باشکوه مراسم برائت را عنایت و فضل خداوند بزرگ می دانم و پافشاری اینجانب نیز به منظور تحقق فرامین حضرت امام خمینی - قدس سره - و مقام معظم رهبری حضرت آیه الله خامنه ای - مد ظله العالی - و به منظور انجام یک واجب شرعی و تکلیف الهی است. سال گذشته وزیر حج عربستان در ملاقات خود با ریاست محترم سازمان حج و هیأت همراه، اعلام کرده بود که پرونده برائت بطور کلی بسته شده و دیگر آن را نخواهیم گشود و اگر بر انجام آن پافشاری کنید ممکن است حوادثی نظیر جمعه خونین در سال ۶۵ بار دیگر تکرار شود! من هم براساس رهنمود مقام معظم رهبری که فرموده بودند: به تکلیف شرعی خود تا آنجا که مقدور است عمل کنیم و با استمداد از حضرت باری تعالی و توسل به ساحت مقدس

حضرت صاحب الامر - ع - نسبت به برگزاری آن در عرفات اقدام نمودم.

با انجام باشکوه این مراسم در سال گذشته، دولت عربستان این نکته را فهمید که ما تصمیم جدی داریم تا در هر شرایطی به تکلیف خود عمل کنیم و به مقداری که تکلیف شرعی را از دوش ما بردارد، آن را انجام دهیم. و اینگونه نیست که آنها با استقرار ابزار و آلات جنگی و نیروهای نظامی بتوانند ما را از انجام وظیفه شرعی منصرف نمایند. به همین دلیل تهدیدات دولت عربستان در سال جاری نسبت به سال گذشته کمتر بود. البته وزیر حج عربستان قبل از انجام مراسم، با ارسال نامه‌ای ممنوعیت برگزاری آن و احتمال برخورد را متذکر شد لیکن به فضل خداوند و دعای صالحان، بدون هیچ برخوردی مراسم براءت باشکوهتر از سال قبل در عرفات برگزار شد.

تصور می‌کنم مسؤولان عربستان دریافته‌اند که ضرر و زیان هرگونه برخورد خشونت‌آمیز با مراسم براءت، برای آنان غیر قابل جبران است، بخصوص در شرایطی که حاجیان در عرفات گردهم آمده، به دعا و راز و نیاز مشغولند.

میقات: اصرار و پافشاری جناب عالی بر انجام مراسم برائت برای چیست؟

ج: اصرار و پافشاری جمهوری اسلامی بر انجام مراسم برائت، ریشه در فرهنگ دینی ما و مبانی اساسی اسلام در زمینه برگزاری حج ابراهیمی دارد. در این نگرش، حج تنها انجام یک سلسله اعمال و عبادات خشک و بی‌روح نیست؛ چرا که اینگونه رفتارها در دوره جاهلی هم وجود داشته و مردم آن دوران گرداگرد کعبه طواف می‌کردند و به مشعر و منا می‌آمدند. امام باقر - ع - نیز فرمودند: «هكذا كانوا يطوفون في الجاهلية...» کعبه خانه توحید است و کلمه توحید مرکب از «لا اله» و «الا الله» است آن کس که موحد است باید در راستای نفی الهه‌های دروغین تلاش کرده، سپس در تثبیت «الله» بکوشد. طرح مسأله توحید به شکل یک بعدی، سیاست بنی‌امیه و امویان است. به فرموده امام صادق - ع - : «بنی امیه تبیین و تعلیم ایمان را آزاد می‌گزارند لیکن تعلیم شرک و اقسام آن را منع می‌کردند تا وقتی آنها را به شرک وادار می‌کنند متوجه نشوند.» برائت از مشرکین، هدف اصولی تعلیم شرک و مبارزه با شرک را تعقیب می‌کند.

حج بهترین پایگاه برای روشنگری و آگاه ساختن ملل مسلمان در این زمینه‌هاست. مسلمانان باید در اینجا با مشکلات و نیازمندیهای جهان اسلام، رهبری الهی جهان اسلام، و اتحاد و یکپارچگی جامعه اسلامی و راههای تحقق آن و ایستادگی در برابر جهان شرک و قدرتهای استکباری آشنا شوند، در چنین شرایط حساسی، سوق دادن مردم به سوی یک سلسله اعمال و رفتار خشک و بی‌روح، در واقع تحریف حج و تحریف اسلام حقیقی است.

بنابراین، پافشاری حضرت امام - قدس سره الشریف - و مقام معظم رهبری - مد ظله العالی - و اینجانب که اجرا کننده فرامین آن عزیزان هستم مبارزه با تحریف حج و جهت دادن آن در راستای حل مشکلات جهان اسلام است و این که مشکل امروز جوامع اسلامی، قدرتهای استکباری و سلطه‌گرند و اگر سلطه آنان برداشته شود و مسلمانان استقلال و عزت خود را باز یابند، بسیاری از مشکلات جوامع اسلامی مرتفع خواهد شد و به فرموده حضرت امام - قدس سره - در ذیل آیه «لایشهدوا منافع لهم» چه منفعتی از این بزرگتر و مهمتر که دست قدرتهای استکباری از منابع مادی و منابع زیر زمینی و ثروتهای عمومی کشورهای اسلامی کوتاه شود.

میقات: مسلمانان دیگر کشورها، از جمله لبنانی‌ها با الگوگیری از موسم برائت ایرانیان، در حج سال ۷۵ در مطاف و در جمرات شعارهای کوبنده «الموت لأمریکا» و «الموت لاسرائیل» سردادند، ارزیابی جنابعالی از این رویداد چیست؟

ج: اقدام مسلمانان شجاع و متعهد لبنان و دیگر کشورها در سال گذشته و نیز سالجاری، نشانگر هشیاری تدریجی مسلمانان جهان و تأثیر مقاومت و پایمردیهای جمهوری اسلامی در رابطه با برگزاری مراسم برائت است. و به رغم جوسازیهای و غاظالسلطین، این بیداری و هشیاری رو به گسترش است. از خداوند بزرگ می‌خواهم روزی فرا رسد که این بیداری فراگیر شود و بدون آن که تشنج و ناامنی در مکه مکرمه در پی داشته باشد، مسلمانان بیدار و آزاده دنیا به وظایف دینی و الهی خود که همان مقابله با سلطه استکبار و استعمارگران است، بخوبی عمل کنند.

میقات: برخی از خطبای جمعه عربستان، با سوء استفاده از خطبه‌های نماز جمعه در مراسم حج، مطالبی را علیه تشیع و مراسم برائت از مشرکان بیان می‌کنند، برای پاسخگویی و مقابله با این حرکت تفرقه افکنانه چه اقدامی صورت گرفته است؟

این اقدام روحانیان وهابی در موسم حج، در واقع به منظور جداسازی دین از سیاست و ایجاد اختلاف در میان امت اسلامی صورت می‌پذیرد و بدون تردید خوش خدمتی به دشمنان اسلام و قرآن کریم است. کلیه قوانین و مقررات اسلامی، با سیاست آمیخته است و به فرموده امام راحل - قدس سره - : «حتی اخلاق اسلام هم سیاست است» اظهارات و غاظ السلاطین در حقیقت بی‌محتوا ساختن اسلام و تهی‌سازی آن از درون بشمار می‌آید که متأسفانه این اقدام خطرناک هم اکنون به دست عناصر وابسته به وهابیت دنبال می‌شود. ما در پاسخگویی به این اظهارات نادرست، هم سال گذشته و هم سال جاری به آنان اعتراض کردیم و اظهاراتشان را پاسخ دادیم. تصور من این است که ادامه این اظهارات ممکن است موجب شود تا خدای ناکرده، مردم ما و مسلمانان غیر وهابی کنترل خود را از دست داده، شدیداً موضعگیری کنند و همانجا به مقابله برخیزند و این به سود حکومت عربستان نخواهد بود.

اساساً این مطلب قابل قبول نیست که در عربستان عقیده وهابیت بر مسلمانان جهان تحمیل شود! آنها اگر عقیده‌ای هم دارند، مربوط به خود و پیروانشان است، چه دلیلی دارد که

دیگران را مجبور به پذیرش آن کنند؟! بهرحال اگر ما نتوانیم جلو مردم را بگیریم ممکن است خود مردم پاسخ این افراد را بدهند.

میقات: در حج سال جاری، مأموران سعودی، قرآن و دیگر کتب ادعیه و مناسک را در فرودگاه جدّه از حاجیان ایرانی گرفتند و موجبات ناراحتی آنان را فراهم آوردند، تحلیل حضرت عالی از این اقدام سعودیها چیست و آیا برای استرداد آن کتابها اقدامی صورت گرفته است؟

ج: شاید این اقدام دلیل سیاسی نداشته باشد و منشأ آن تحجر مذهبی و تحمیل عقاید وهابیت به دیگران است. نظر ما از همراه بردن قرآن این بود که اولاً: زائران در اوقات مختلف به تلاوت قرآن پرداخته، از برکات معنوی قرائت قرآن بهره بگیرند و ثانیاً: علی‌رغم شایعه‌ها و افتراهایی که به شیعه بسته‌اند مبنی بر آن که قرآن شیعه با قرآن سایر مسلمانان تفاوت دارد، همگان قرآن شیعه را دیده، آن شبهه برطرف شود و ضمناً تعدادی از این قرآن‌ها را نیز به مسلمانان سایر کشورها هدیه کنند. طبیعی است که این اقدام تهمت‌های وهابیان را خنثی می‌کند و شاید به همین دلیل مانع ورود آن به کشور عربستان شدند. بهرحال این اقدام بیش از آن که به ما لطمه بزند به وهابیت و سیاستهای غیرقابل دفاع و جاهلانۀ آنها لطمه وارد ساخت. من فکر می‌کنم فصلنامه «میقات حج» و نیز سایر مطبوعات و رسانه‌ها باید در افشای این حرکت جاهلانۀ، گامهای مؤثری بردارند. در رابطه با استرداد قرآن‌ها و کتب نیز تماسهایی با مسؤولان عربستان صورت گرفته و قول بازگرداندن آن را داده‌اند، لیکن تا تاریخ این مصاحبه، هنوز از سوی آنان اقدامی صورت نگرفته است.

میقات: همه ساله کتابهای زیادی در عربستان علیه تشیع منتشر می‌شود، ارزیابی حضرت تعالی از انتشار این کتب چیست؟ و حوزه نمایندگی ولی فقیه برای مقابله با آن چه اقداماتی را صورت داده است؟

ج: انتشار اینگونه کتابها، به یقین یک سیاست استعماری است که برای جلوگیری از وحدت کلمه و اتحاد مسلمانان و شعله‌ور ساختن جنگهای فرقه‌ای و مذهبی صورت می‌گیرد. بسیاری از مطالب مندرج در این کتابها، دروغ‌ها و افتراهایی است که به شیعه بسته‌اند که نه تنها شیعه آنها را قبول ندارد بلکه با آن سخت مبارزه نیز می‌کند.

به نظر من پاسخگویی به این شبهات و افتراها، تنها وظیفهٔ بعثهٔ مقام معظم رهبری نیست، گرچه ما به سهم خود اقدامات مفیدی انجام داده‌ایم و باز هم سرمایه‌گذاری خواهیم کرد، لیکن پیشنهاد می‌کنم در سال جاری معاونت آموزش و تحقیقات از کلیهٔ نهادها و ارگانهای ذیربط و نیز شخصیت‌های مذهبی و علمی که در این راستا می‌توانند کارهای مفید و مؤثری داشته باشند، دعوت به عمل آورده، کتابها و شبهه‌ها و افتراهای مطرح شده را در اختیار محققان قرار دهد و پاسخگویی و اقدام در هر مورد بین آنان تقسیم شود، آقایان هم وقت بگذارند، سرمایه‌گذاری کنند، کتابهای کوچک و بزرگ در سطوح مختلف، تألیف و منتشر نمایند تا در نتیجه، جلو این حرکت‌های تفرقه افکنانهٔ وهابیان گرفته شود. اگر ما به صورت اصولی و کلان به این مسأله نگاه کنیم، لازم است چنین اقدامی انجام شود.

نکتهٔ مهم دیگر این که: باید با نویسندگان اینگونه کتابها ارتباط خصوصی برقرار شود. باید با آنها مکاتبه کرد، بدیهی است اگر نویسنده‌ای مزدور نبود حاضر به بحث می‌شود. چه بسا این ارتباطات و پاسخگویی‌ها تأثیر مطلوب بگذارد و آنان را از ادامهٔ این روش ناپسند بازدارد. به هر حال من فکر می‌کنم ارتباط خصوصی با این نویسندگان مفید باشد. از سوی دیگر ما از طریق همین فصلنامه به همگان اعلام می‌کنیم که اگر کسی در رابطه با مبانی عقیدتی و فقهی ما حرفی دارد، آماده‌ایم تا بصورت بحث‌های زندهٔ رادیو - تلویزیونی و یا از طریق حضوری و نیز مکاتبه‌ای به گفتگو بنشینیم و با یکدیگر بحث کنیم. استفاده از این شیوه نیز به نظر می‌رسد نتیجهٔ مطلوبی در آینده داشته باشد.

لازم به تذکر است که معاونت آموزش و تحقیقات بعثهٔ مقام معظم رهبری در این زمینه تاکنون اقدامات مفیدی انجام داده و حدود سی کتاب و جزوه منتشر کرده است که امیدواریم مورد عنایت حضرت حق تعالی قرار گیرد.

میقات: همایش‌های متعددی توسط بعثهٔ مقام معظم رهبری در حج سال ۷۵ در مکه و مدینه برگزار گردید، حضرت عالی تشکیل اینگونه همایش‌ها را تا چه اندازه مهم می‌دانید و تأثیر آنها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ج: همایش‌هایی که به همت بعثهٔ مقام معظم رهبری همه ساله در مکه مکرمه و مدینه منوره برگزار می‌شود، امسال از رونق بیشتر و بهتری برخوردار بود. کمترین تأثیری که

این همایش‌ها دارد این است که اهتمام جمهوری اسلامی نسبت به مسائل بین‌المللی اسلام و تلاش در جهت ایجاد تقریب بین مذاهب اسلامی را نشان می‌دهد. گردهمایی‌هایی همچون: اهل بیت، بوسنی، افغانستان، عراق، هند و ... همگی نشان از آن دارد که در چنین مکانهای مقدّسی و همزمان با انجام اعمال و مناسک حج، باید مشکلات جهان اسلام را بررسی و با همت همه ملت‌های اسلامی آن را حل کرد. به مسلمانان می‌فهماند که در کنار ارتباط با خدا و تقویت بنیه معنوی، در برابر دشمنان دین بایستند و برای تحقّق و پیاده شدن دستورات اسلام، اختلافات را کنار گذاشته، به حبل خدا؛ قرآن و اهل بیت تمسک بجویند و برای ایجاد حکومت جهانی اسلام تلاش نمایند.

دیدار با علما و اندیشمندان و مسلمانان سایر کشورها، ثمره مهمّ و شیرین دیگری است که اینگونه همایش‌ها تاکنون در پی داشته است.

اگر این دیدارها می‌خواست بصورت هیأت‌های اعزامی به کشورهای مختلف صورت بگیرد هزینه‌های زیاد و مشقت‌های فراوانی داشت لیکن به برکت خانه خدا و حج، در فضایی سراسر از لطف و صمیمیت و در محیطی بدور از هرگونه تشریفات، با کمترین هزینه برگزار می‌گردد.

البته شایسته است این اقدام در سطح وسیعتری صورت بگیرد و تمامی نزدیک به دو میلیون حج‌گزار در جریان مسائل قرارگیرند لیکن از آنجا که دولت عربستان از چنین کاری جلوگیری کرده و امکان برگزاری همایش‌هایی از این قبیل را برای ما فراهم نمی‌سازد، لذا ما برآن شدیم تا در سطحی محدودتر اینگونه کنگره‌ها را در بعثه مقام معظم رهبری تشکیل دهیم.

میقات: فعالیتهای آموزشی - تحقیقاتی حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت، در سالهای اخیر رشد و سرعت چشمگیری داشته است، ارزیابی حضرت عالی از گذشته چیست؟ و برای آینده چه پژوهشهایی را پیشنهاد می‌فرمایید؟

ج: خوشبختانه در رابطه با انتشار کتب و جزوات مورد نیاز و مرتبط با حج، کارهای قابل تقدیری تاکنون صورت گرفته است، تدوین این تعداد کتاب که در رابطه با حج و نیاز حاجیان تألیف و تدوین و منتشر شده، بحق باید گفت نه در تاریخ انقلاب بلکه در تاریخ ایران

بی‌سابقه است که ما در زمان محدودی این همه نوشتار در رابطه با مسائل حج داشته باشیم واقعاً کارهای انجام شده که به لطف خداوند و تلاش معاونت آموزش و تحقیقات صورت پذیرفته و منتشر شده شایسته تقدیر است. لیکن من فکر می‌کنم هنوز هم به کارهای جدیدی نیازمندیم؛ از جمله: کتابی تدوین شود که ابعاد سیاسی حج و فلسفه براءت از مشرکان، در آن بخوبی تبیین گردد و برای این هدف، پیشنهاد می‌کنم: موضوعاتی تهیه و از محققان و اندیشمندان داخل و خارج کشور خواسته شود در این باره مطلب بنویسند.

موضوع مهم دیگر: تبیین ابعاد فقهی حج و حلّ مشکلات فقهی زائران است، خصوصاً با توجه به اختلافات موجود در فتاوی مراجع محترم تقلید، مسائل مهمی مانند قربانی، استظلال، محدوده مطاف و امثال آن نیز نیاز به بررسی محققانه و فراگیر دارد. وقتی هزاران گوسفند در روز عید قربان در منا ذبح می‌شود و بدون استفاده می‌ماند و آنها را می‌سوزانند و از بین می‌رود و از سوی دیگر میلیونها مسلمان در دنیا گرسنه بوده، نیازمند به غذا و امکانات غذایی می‌باشند، چه راه حلی را می‌توان یافت که حاجیان هم به وظیفه شرعی خود عمل کنند و هم اینهمه امکانات از بین نرود؟ اینگونه مسائل می‌طلبد که ما بودجه‌های تحقیقاتی خاصی برای حلّ آن در نظر بگیریم. پروژه‌های تحقیقاتی را به محققان پیشنهاد کنیم تا با بررسی همه جانبه موضوع، به راه حلی اصولی و منطقی دست پیدا کنیم. پیشنهاد دیگر من این است که بروشورهای تبلیغی به شکل فنی و حساب شده با مطالب متنوع و مفید در زمینه حج تهیه و در اختیار مردم در داخل و خارج کشور قرار داده شود تا آنها که رابطه چندانی با کتاب ندارند از این طریق با فرهنگ حج آشنا شوند.

همچنین کتابهایی در زمینه حج برای سطوح مختلف: افراد کم سواد، تحصیلکرده‌ها، حتی جوانان و نوجوانان و کودکان تدوین و نشر یابد. امیدواریم معاونت آموزش و تحقیقات بتواند در این زمینه‌ها نیز گامهایی سودمند و مؤثری در آینده بردارد.

میقات: همه روزه صدها نفر از زائران بیت‌الله الحرام تحت عنوان دیدارهای مردمی، به بعثه آمده با حضرت عالی دیدار می‌کنند تأثیر این دیدارها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ج: دیدارهای مردمی بعثه، ابتکار جالب و ارزنده‌ای بود که با مشورت مقام معظم‌رهبری از سال نخستین تشرف اینجانب به عنوان نماینده ولی فقیه صورت پذیرفت و

بحمدالله تاکنون آثار و برکات خوبی داشته است: اولاً: از این طریق میان مردم و بعثه ارتباط برقرار می‌کنیم و ثانیاً بهترین سخنورانی که می‌توانند از نظر روحی و اخلاقی در مردم تأثیر بگذارند، برای آنها سخنرانی می‌کنند و تذکرات لازم را ارائه می‌دهند و در نتیجه از نظر معنوی در روحیه مردم تأثیر بسزائی دارد. بنابراین ارزیابی اینجانب از برگزاری اینگونه جلسات کاملاً مثبت است.

میقات: در سال جاری، تخلفات رفتاری تعدادی از حاجیان، کاهش چشمگیری داشت، ارزیابی جناب عالی در رابطه با علل و عوامل این کاهش چیست؟

ج: متأسفانه تعدادی از حاجیان کشور ما بدلیل شرایط خاص فرهنگی و محیطی که دارند، اقدام به برخی از کارها نظیر فروش پسته و انگشتر و تسبیح و امثال آن می‌نمایند که با شأن حاجی ایرانی سازگاری ندارد. سال گذشته با تمهیداتی که صورت گرفت، مقرر شد گمرک جمهوری اسلامی از خروج اینگونه کالاها جلوگیری نماید و مدیران کاروانها نیز مراقبتهای لازم را داشته باشند، روحانیان محترم کاروانها نیز با تذکرات و راهنمایی‌های ارشادی خود حاجیان را آماده نمایند و آنان را از اینگونه کارها برحذر دارند.

اقدام مهم دیگری که صورت پذیرفت، تشکیل هسته‌های امر به معروف و نهی از منکر در کاروانها بود که با تلاش معاونت آموزش و تحقیقات بعثه صورت گرفت، بر اساس این طرح، تعداد قابل توجهی از زائران بصورت افتخاری انجام امر به معروف و نهی از منکر را در کاروان خود و نیز هر جا که رفت و آمد دارند به عهده گرفته، تذکرات لازم را به حاجیان ارائه می‌نمایند. این اقدام نیز به سهم خود در کاهش تخلفات بسیار مؤثر بوده، گرچه نمی‌توان گفت بکلی پایان پذیرفته است لیکن امیدواریم با برنامه‌ریزیهای بهتر و استفاده بهینه از این هسته‌ها بتوانیم تخلفات رفتاری را به حداقل ممکن کاهش دهیم.

میقات: در زمینه آموزش زبان عربی و الزامی نمودن آن آیا اقدامی صورت گرفته است؟

ج: یکی از کارهایی که - انشاءالله - باید هرچه سریعتر انجام پذیرد، فراگیری زبان عربی توسط کارگزاران حج است، آنان که تسلط به زبان عربی ندارند کارایی آنها در عمل قطعاً کمتر از دیگران است بر این اساس در آینده دانستن زبان عربی را بعنوان یک امتیاز جدی در نظر

خواهیم گرفت و لذا توصیه می‌کنم از هم اکنون روحانیون و معین‌ها و مدیران محترم کاروان‌ها برای فراگیری زبان عربی اقدام نمایند. کتابی هم بنام «العربية المعاصرة» توسط معاونت آموزش و تحقیقات بعثه برای فراگیری زبان عربی منتشر شده است که می‌توان از آن نیز کمک گرفت.

میقات: در چند سال گذشته در رابطه با یکسان‌سازی لباس زائران ایرانی پیشنهادهای زیادی رسیده، آیا تصمیمی در این زمینه گرفته شده است؟

ج: علت این که این پیشنهاد تا کنون عملی نشده، مشکلاتی بوده که تعدادی از زائران ما داشته‌اند، لیکن به فضل خداوند و با تلاش سازمان حج و زیارت تصمیم گرفته‌ایم نسبت به یکسان‌سازی لباس زائران ایرانی در حج سال آینده اقدام نماییم، آقایان و خانم‌ها هر کدام فرم و لباس خاصی داشته باشند و همه بطور متحد‌الشکل در حرمین ظاهر شوند. متأسفانه هم اکنون برخی از آقایان و یا خانم‌ها با لباس‌هایی در مجامع عمومی ظاهر می‌شوند که نه تنها زینده زائر ایرانی نیست بلکه در شأن جمهوری اسلامی ایران هم نمی‌باشد. امیدواریم بتوانیم با برنامه‌ریزی صحیح و با دقت و ظرافت هرچه تمامتر، این مهم را به انجام برسانیم.

میقات: اگر جناب عالی توصیه و یا رهنمودی برای کارگزاران حج؛ اعم از مسؤولان و کارکنان بعثه و سازمان و نیز روحانیون و مدیران کاروانها دارید ارائه بفرمایید.

ج: نخستین توصیه اینجانب به کارگزاران حج، داشتن اخلاص در کارهاست. برکت و رشد کار، و نیز بازدهی هرچه بیشتر آن، در گرو اخلاص و برای خدا کارکردن است، بخصوص در رابطه با امر مهمی چون حج که یکی از مهمترین دستوره‌های عبادی - سیاسی اسلام است. سفارش دوم این که تمامی آقایان باید کارها را جدی بگیرند. حضرت امام خمینی - قدس سره - و مقام معظم رهبری - مد ظله العالی - نسبت به حج اهتمام خاصی داشته و دارند که در مجموعه سخنان و پیام‌های این عزیزان دقیقاً مشخص است و اهتمام به حج در نظر آنان در ردیف مهمترین کارهای نظام مقدس جمهوری اسلامی قرار دارد؛ از این رو بر همه ما لازم است که در تمامی ابعاد اجرایی، فرهنگی و... با جدیت و تلاش فراوان برنامه‌ها و سیاست‌ها را دنبال کنیم.

تذکر سوّم: توجه ویژه به برنامه‌ریزی است، هم در زمینه‌های اجرایی و هم در زمینه‌های آموزشی.

شرایطی که هم اکنون اکثر زائران ما دارند، می‌طلبد که برنامه‌های آموزشی زودتر آغاز شود و این بستگی به معرفی هرچه سریعتر روحانیون و معین‌های کاروانها دارد تا کاروانها زودتر شکل بگیرند و برنامه‌های آموزشی زائران بلافاصله آغاز شود. البته مطلبی در ذهن من هست و آن این که ما به کسانی که مسائل حج را بهتر دانسته و توانایی انجام صحیح حج را دارند اولویت بدهیم. معنای این سخن آن است که آنها که احیاناً نقصی و یا ضعفی در این زمینه دارند با شرکت در جلسات آموزشی و کار بیشتر تا زمان مشخصی مسائل را فرا گرفته، ضعف خود را برطرف کنند در غیر این صورت اولویت اعزاز آنان لغو و بدیگران واگذار شود.

میقات: حضرت عالی به زائرانی که سال آینده به حج مشرف خواهند شد چه توصیه‌هایی دارید؟

ج: مهمترین توصیه من به زائران خانه خدا، توجه داشتن به آموزش مسائل و مناسک حج است آنان که سواد دارند کتابهایی که با زحمت زیاد توسط معاونت آموزش و تحقیقات بعثه فراهم آمده است را از هم اکنون تهیه و مطالعه کنند و از نکات مهم آنها یادداشت بردارند. هر مقدار اطلاع آنها بیشتر باشد، از این فرصت الهی بهتر می‌توانند استفاده کنند. توصیه دیگر این که آنان که بی‌سواد هستند از افراد با سواد داخل خانه و یا فامیل و بستگانشان کمک گرفته، نسبت به فراگیری مناسک، احکام، اسرار و معارف حج، شناخت اماکن و... اقدام نمایند و همه کسانی که در سال جاری و سال‌های آینده به حج مشرف خواهند شد، از هم اکنون در هر هفته ساعاتی را برای فراگیری مسائل حج اختصاص دهند تا از این سفر معنوی و الهی که معمولاً برای هر انسانی در عمر خود یکبار بیشتر اتفاق نمی‌افتد حداکثر استفاده را ببرند.

میقات: برای حسن ختام این مصاحبه اگر ممکن است یکی از خاطرات جالب حج سال ۷۵ را برای خوانندگان فصلنامه «میقات حج» بیان فرماید.

ج: یکی از خاطرات شیرین و بیادماندنی امسال، صحنه‌ای بود که پس از مراسم برائت در عرفات شاهد آن بودم، دوستان فردی را نزد من آوردند که سه دکترا داشت و پس از بیست سال مطالعه و تحقیق مذهب اهل بیت - علیهم‌السلام - را برگزیده بود، آمدنش نزد من نیز

برای این بود که از طریق من بعنوان نماینده ولی فقیه، با رهبر معظم انقلاب بیعت کند. وقتی دستش را در دست من گذاشت حال عجیبی پیدا کرد و گریه امانش نداد و به زبان عربی گفت: من با حضرت آیه‌الله خامنه‌ای از طرف خود و زن و فرزندانم بیعت می‌کنم و تا سر حدّ جان بر این بیعت پایدار خواهم ماند.

واقعاً جای تأسف است که چرا بعضی، از این زمینه‌های فرهنگی غافل‌اند و به آن توجه ندارند. و این یک نمونه از صدها نمونه است و من فکر می‌کنم این صحنه، و صحنه‌های دیگری از این قبیل برای همه مسؤولان فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران جالب و تکان دهنده و آموزنده باشد.